

Tomasz Zawadzki

Doskonały smak Orientu, P. Kłodkowski, Kraków 2006 : [recenzja]

Kultura i Polityka : zeszyty naukowe Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks.
Józefa Tischnera w Krakowie nr 2/3, 316-317

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Tomasz Zawadzki^{*1}

„DOSKONAŁY SMAK ORIENTU” – RECENZJA

Kultura Orientu jest skrajnie odmienna od tej, której doświadczamy na co dzień w Europie. Stary Kontynent jest tygłem, w którym miesza się różne narodowości, jednak żeby zobaczyć źródła tradycji orientalnej i świat inny niż nasz, musimy wybrać się z wizytą na przykład do Chin, Wietnamu, Korei czy Indii. Ci, którzy nie mogą tego uczynić zdecydowanie powinni wybrać się do księgarni i zakupić nową książkę profesora Piotra Kłodkowskiego.

Doskonały smak Orientu, bo o tej pozycji mowa, to zbiór opowiadań i anegdot, ale też bogate źródło wiedzy na tematy krajów Bliskiego i Dalekiego Wschodu. Autor z niespotykaną lekkością i smakiem opisuje tematy, które wcale nie są proste, a dotyczą wielu sfer naszego życia. Kłodkowski stworzył pomost pomiędzy europejskim czytelnikiem i obcą kulturą. Dzięki temu każdy z nas ma szansę wzbogacić swoją wiedzę na temat dzisiejszego i historycznego świata. Niektóre z historii są zabawne, niektóre pouczające, jeszcze inne przerażające. Wszystkie jednak łączy wyjątkowe spojrzenie na otaczające nas sprawy. Z początku można odnieść wrażenie, że są to dzienniki podróżnika, który chce przybliżyć nam kwestie dotyczące Orientu. Wraz z zagłębianiem się w książkę, okazuje się, że autor próbuje wyrobić w nas dystans i uświadomić pewne sprawy, o których do tej pory nie mieliśmy pojęcia, przy czym nie narzuca nam swoich poglądów, co dowodzi jego profesjonalizmu. Książka Kłodkowskiego pokazuje oddziaływanie dwóch przeciwnych z pewnego punktu widzenia kultur. Po jednej stronie stoi Ameryka i świat Europy Zachodniej, po drugiej magiczne państwa Wschodu. Okazuje się, że kraje bez demokracji również mogą istnieć, a co więcej, mają się całkiem dobrze. Wychodzi też na jaw fakt, że mieszkańców Wschodu bardziej boli to, że Zachód nie rozumie ich kultury, niż to, że próbuje na nią wpływać. To, co może śmieszyć przeciętnych Europejczyków, jest obrazą dla Araba, a jedzenie Koreańczyka wychodzi na spacer z Niemcem, Polakiem czy Francuzem. Te różnice zostały w książce

^{*}Tomasz Zawadzki (ur. 1987 r.), student drugiego roku stosunków międzynarodowych w Wyższej Szkole Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie. Autor tekstów publicystycznych i recenzji, w 2005 roku prezynter radiowy w Radio Ex FM. Publikował między innymi w magazynie internetowym „Vice-Versa”, portalu „Valkiria.net” i portalu „Motofakty”.

uwydawnione i streszczone z należytą uwagą. Kłódkowski nie wytyka błędów, tylko uświadamia, jak ważne jest zrozumienie dla drugiego człowieka.

Doskonały smak Orientu to także walka ze stereotypami, które są wszechobecne w zglobalizowanym świecie. Autor przekonuje, że Arab w samolocie nie jest gwarantem wybuchu bomby, a narody Wschodu to ludzie, a nie gorsza rasa. W celu usprawnienia przekazu, Kłódkowski opisuje swoich przyjaciół rozsianych po różnych krajach Orientu. Nie tylko nakreśla ich portrety psychologiczne, ale też stara się pokazać ich ludzką stronę i dowieść, że mają oni podobne problemy do naszych, a co najważniejsze, też mają uczucia. Znakończona większość znawców tematyki orientalnej skupia się na ogółach. Tymczasem autor rozpoczyna malowanie literackiego pejzażu od szczegółu i dopiero na jego podstawie wysuwa kolejne wnioski prowadzące do prawd ogólnych, choć niekoniecznie respektowanych. Taki sposób myślenia zarezerwowany jest dla wybitnych reporterów, którzy swoją pracą nie tylko wzbogacają własną wiedzę, ale też kreują sposób myślenia innych. Stąd właśnie w książce pojawiają się opisy sytuacji codziennych, z pozoru prostych, jednak unaoczniających wiele spraw.

Kłódkowski opisał także kwestie polityczne, które rozdierają kraje Wschodu od środka. Krwawe rządy i rewolucje, przepisy, które przeciętnym ludziom państw Zachodu wydają się być absurdalne, kontrola narodzin w Chinach – te historie opisują bardzo trudną sytuację obywateli krajów Orientu. Skłaniają do myślenia, ponieważ w pierwszej kolejności u czytelnika wzbudzone jest współczucie, ale w jego następstwie zaczynamy zastanawiać się, jak można by zaradzić pewnym problemom. Kłódkowski zmusza nas do zastanowienia się nad źródłem i sensem istnienia różnic i konfliktów, a dodatkowo przez cały czas uświadamia nam pewną prawdę. Nie ma znaczenia, czy ktoś jest czarny czy biały, czy jest Amerykaninem czy Hindusem. Nie można oceniać jednostki tylko po jej narodowości, języku, którym się posługuje, bo wszyscy jesteśmy ludźmi i ten pierwiastek powinien nas łączyć a nie dzielić.

Całość tworzy kompendium faktów, które powinien przyswoić sobie każdy z nas. Przed przeczytaniem tej książki wydawało mi się, że umiem uszanować obcą kulturę, że jestem człowiekiem świadomym pewnych kwestii, które dotyczą relacji między narodami i przede wszystkim, że jestem tolerancyjny na odmienność. Profesor Piotr Kłódkowski udowodnił mi jednak, że tak wcale do końca nie było. Sam doświadczyłem wielu sytuacji, które podczas czytania wydawały mi się przesiąknięte stereotypami i teraz wiem, że muszę przemyśleć swój światopogląd na nowo. *Doskonały smak Orientu* to niezwykła lektura i dlatego polecam ją wszystkim. Tym bardziej, że język, którym posługuje się autor jest barwny i łatwy do zrozumienia. Większość z czytelników przeczyta tę pozycję jednym tchem, a w tym samym czasie będzie czuła unoszący się dookoła zapach magii Orientu.